

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 30

DOM
2017-04-18
Meddelad i Stockholm

Mål nr
23029-16

KONKURRENSVERKET	
2017-04-19	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Grimsta Frukt & Grönt AB, 556483-2482
Box 8
194 21 Upplands Väsby

MOTPART

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag, 516401-8557
Box 17830
118 94 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Grimsta Frukt & Grönt AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 811204

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag-fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (Löf) genomför en upphandling av frukt och mjölk. Upphandlingen genomförs som en direktupphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) och tilldelningsgrund är lägsta pris. Grimsta Frukt & Grönt AB:s anbud har inte utvärderats i upphandlingen eftersom anbudet inte ansetts uppfylla samtliga obligatoriska krav.

Grimsta Frukt & Grönt AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och anför bl.a. följande. Bolaget har ansetts inte ha en tillräcklig god ekonomisk stabilitet. Löf har varit vilseledande i sina upphandlingsunderlag och har inte undersökt bolagets ekonomiska ställning i enlighet med upphandlingsunderlaget. Bolaget har en god ekonomisk ställning som motsvarar UC riskklass 3 eller högre, med en mycket god rating hos Ratsit. Bolaget utgick från att Löf skulle inhämta ytterligare information från annat kreditinstitut om UC inte kunde ge tillfredsställande information. Bolaget blev ombett att förklara varför det saknade angivelse om kreditrating hos UC och förklarade då sin ekonomiska ställning och utgick från att Löf var tillfredsställda med svaret. UC har senare förklarat för bolaget att de inte ger alla företag en kreditrating eftersom det saknas tillräckligt med information från jämförande företag i branschen. Dessa företag är alltså inte insolventa utan UC har bara avstått från att ge den gruppen en kreditrating.

Löf anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför i huvudsak följande. Löf skulle ha varit vilseledande gällande hur bedömning av leverantörens finansiella och ekonomiska ställning ska gå till. Av de i upphandlingen ställda kraven på leverantör framgår tydligt hur Löf skulle gå tillväga vid bedömning av leverantörers kreditvärdighet. Enligt vad som tydligt framgår av förfrågningsunderlaget har leverantören, i det fall då

kreditrating saknas, möjlighet att inkomma med material som styrker ställda krav på kreditvärdighet. För att ett eventuellt godkännande av kreditvärdighet då ska vara möjligt måste anbudsgivaren till anbudet bifoga en förklaring, vilket bolaget inte har gjort. Det ligger i leverantörens eget intresse att säkerställa den upphandlande myndighetens tillgång till uppgifter som styrker ställda krav på kreditvärdighet. Löf har gjort bedömningen att en komplettering av nya uppgifter till bolagets anbud skulle vara i strid med likabehandlingsprincipen och utgöra ett flagrant brott mot LOU. Bolaget har därför inte heller lidit eller kan komma att lida skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling har upphävts genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, som trädde i kraft den 1 januari 2017. Av övergångsbestämmelser framgår dock att den upphävda lagen gäller för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Den aktuella upphandlingen påbörjades innan den 1 januari 2017, varför lagen (2007:1091) om offentlig upphandling är tillämplig.

De grundläggande principer som ska följas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. (1 kap. 9 § LOU)

Av principerna om transparens och likabehandling i 1 kap. 9 § LOU följer att den upphandlande myndighetens krav ska anges på ett sätt som gör att varje leverantör med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget kan skapa sig en bild av möjligheterna att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i alla delar av ett förfrågningsunderlag.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. (16 kap. 6 § LOU)

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU (jfr. RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att det visas att sökanden lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU.

Fråga i målet är om Löf har brutit mot i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU genom förfrågningsunderlagets utformning eller genom att utesluta bolagets anbud i upphandlingen. Förvaltningsrätten kommer inledningsvis pröva om kravet på tillräcklig ekonomisk kapacitet i förfrågningsunderlaget är tillräckligt tydligt utformat, och därefter pröva om Löf har gjort en korrekt bedömning när de utvärderade bolagets anbud.

Löf har i förfrågningsunderlaget (bilaga 2, leverantörskvalificeringen) angett följande avseende kravet på ekonomisk och finansiell kapacitet.

2a. Anbudsgivaren ska ha en stabil ekonomisk ställning så att denne klarar att tillhandahålla Tjänster under avtalsperioden. Anbudsgivaren ska ha en kreditrating om lägst nivå 3 enligt UC eller annat kreditinstitut. Löf inhämtar kreditupplysningen.

2b. Om anbudsgivare har en lägre kreditrating än nivå 3 enligt UC eller annat kreditinstitut ska anbudsgivaren till anbudet bifoga en sådan förklaring att det kan anses klarlagt att denne har motsvarande ekonomisk stabilitet. Se punkt 2c nedan.

2c. Anbudsgivare uppmanas att själv undersöka sin kreditrating inför anbudslämning. För det fall en anbudsgivare saknar rating eller har lägre rating än nivå 3 enligt UC eller annat kreditinstitut kommer en individuell bedömning för eventuellt godkännande ske givet att anbudsgivaren har till anbudet bifogat en förklaring som klargör att anbudsgivaren har motsvarande ekonomisk stabilitet.[...]

Löf anser att det av underlaget framgår att upplysningar kommer att inhämtas från UC medan bolaget har utgått från att Löf skulle ha inhämtat ytterligare information från annat kreditinstitut om UC inte kunde ge tillfredställande information. Förvaltningsrätten anser visserligen att meningen "Löf inhämtar kreditupplysningen" i punkten 2a i förfrågningsunderlaget hade kunnat formuleras på ett tydligare sätt. I den föregående meningen i samma punkt, och i kraven i punkten 2b och 2c i förfrågningsunderlaget, nämns dock endast UC uttryckligen. En rimlig slutsats är därför att Löf kommer inhämta kreditupplysning från UC. Detta framgår även tydligt av punkten 2c i förfrågningsunderlaget där det uttryckligen anges att anbudsgivaren uppmanas att själv undersöka sin kreditrating innan anbudsinlämning och att anbudsgivare som saknar rating eller har en lägre rating än nivå 3 ska lämna en sådan förklaring att det kan anses klarlagt att denne har motsvarande ekonomisk stabilitet enligt punkten 2b i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten anser således att det med tillräcklig tydlighet framgår att Löf kontrollerar anbudsgivarnas kreditrating endast hos UC och att det ankommer på anbudsgivarna att skicka med en förklaring om rating saknas hos UC.

Bolaget har vidare anfört att Löf inte har undersökt bolagets ekonomiska ställning i enlighet med upphandlingsunderlaget och att bolaget har en god ekonomisk ställning som uppfyller kraven.

Löf invänder att de skulle ha handlat i strid med likabehandlingsprincipen om de skulle ha undersökt bolagets ekonomiska ställning.

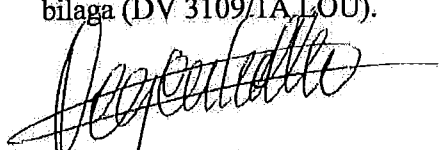
Det är ostridigt att bolaget saknade kreditrating hos UC när Löf inhämtade en kreditupplysning hos UC. Bolaget har inte bifogat en förklaring till sitt anbud i enlighet med punkten 2b i förfrågningsunderlaget. Bolaget har inte heller gett in uppgifter om eventuell kreditrating hos andra kreditinstitut. Löf har således inte haft något annat underlag att beakta vid bedömningen

av bolagets ekonomiska stabilitet än kreditupplysningen från UC. Lof har inte heller möjlighet att på annat sätt utreda bolagets ekonomiska ställning utan att bryta mot likabehandlingsprincipen i LOU.

Eftersom bolaget i samband med sitt anbud inte har lämnat in handlingar som visar att det har en stabil ekonomisk ställning har bolaget därmed inte visat att bolaget uppfyller det obligatoriska kravet på ekonomisk kapacitet. Lof har därmed rätteligen uteslutit bolagets anbud eftersom det inte uppfyller samtliga obligatoriska krav. Det som bolaget har anfört i ansökan om överprövning medför således inte grund för ingripande enligt LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Haïke Degenkolbe

Rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

